

Försäkringsvillkor

för ITP Familjeskydd

Gäller från och med 1 april 2024

Innehåll

Försäkringsavtalet.....	3
Försäkringsförmånerna.....	7
Efterskydd.....	10
Premiebefrielse.....	11
Utbetalningsbestämmelser.....	12
Premier och premiebetalning.....	13
Överskott till försäkrade och försäkringstagare.....	14
Information om försäkringen.....	15
Om du inte är nöjd.....	16

Har du frågor är du välkommen att kontakta oss

Alecta Tjänstepension Ömsesidigt

Telefon 020-78 22 80

103 73 Stockholm | alecta.se

Alecta är förvaltare av tjänstepension sedan 1917.

Vi står på kundernas sida med ett enda fokus

– att erbjuda trygghet under och efter arbetslivet.

---

1. Försäkringsavtalet

1.1 Inledning

Om ITP-planen

Dessa försäkringsvillkor gäller för ITP Familjeskydd enligt överenskommelse mellan Svenskt Näringsliv och Förhandlings- och samverkansrådet PTK (nedan PTK). Försäkringen är en kollektivavtalsgrundad tidsbegränsad efterlevandepension och utgör en del av ITP-planens avsnitt A gällande både avdelning 1 och 2 (nedan ITP 1 och ITP 2).

Försäkringsvillkoren beskriver och förtydligar kollektivavtalet om ITP-planens familjeskydd. För försäkringen gäller, förutom dessa försäkringsvillkor:

- Svensk lag.
- Vid varje tidpunkt gällande överenskommelse om ITP-planen mellan Svenskt Näringsliv och PTK i tillämpliga delar.
- Alectas vid varje tidpunkt gällande försäkrings-tekniska riktlinjer och beräkningsunderlag.
- Alectas vid varje tidpunkt gällande tillämpningsregler avseende ITP Familjeskydd.
- Beslut i ITP-nämnden.

Basbelopp

Med prisbasbelopp respektive förhöjt prisbasbelopp i Alectas försäkringsvillkor avses de basbelopp som för varje år fastställs enligt 2 kap. 7 § respektive 8 § socialförsäkringsbalken (2010:110).

1.2 Om Collectum och Avtalet

Collectum AB (nedan Collectum) sköter på uppdrag av Svenskt Näringsliv och PTK administrationen av ITP-planen. Alecta har träffat avtal med Collectum om administration av ITP Familjeskydd (nedan Familjeskydd). Detta innebär att Collectum för Alectas räkning tecknar, ändrar och avslutar pensioneringsavtal, samlar in uppgifter om anställda som kan välja Familjeskydd, tar emot de anställdas val, utför hälsoprövning, beviljar respektive avslår försäkringsskydd för de anställda och fakturerar premier samt lämnar generell information om ITP till försäkringstagarna. Collectum utfärdar också försäkringsbesked under varumärket Avtalat.

Collectum företräder därmed Alecta i dessa uppgifter även när det inte särskilt anges i dessa försäk-

ringstvillkor. På webbplatsen avtalat.se gör de försäkrade sitt val av Familjeskydd som skickas vidare till Collectum för registrering. Generell information om ITP lämnas till de försäkrade under varumärket Avtalat.

1.3 Pensioneringsavtal

Arbetsgivare som önskar teckna ITP för sina anställda ska träffa pensioneringsavtal med Collectum. Därigenom tecknas också försäkringsavtal med Alecta om Familjeskydd. Avtal har slutits i och med att Collectum skickat en försäkringsbekräftelse till arbetsgivaren. I försäkringsbekräftelsen anges från och med vilken tidpunkt avtalet gäller.

Pensioneringsavtalet gäller till dess det skriftligen sagts upp av arbetsgivaren eller Collectum. Avtalet träder ur kraft tidigast vid utgången av månaden efter den då arbetsgivaren eller Collectum sagt upp avtalet.

Collectum har rätt att säga upp avtalet om arbetsgivaren inte betalat premien i rätt tid eller på annat sätt bryter mot villkoren för försäkringen.

Avtalet kan dock inte av någon part sägas upp, så länge arbetsgivaren, beträffande någon kategori av anställda, är bunden av kollektivavtal som medför att anställd omfattas av ITP-planens garantiregler. Försätts arbetsgivare i konkurs eller inleds ett likvidationsförfarande har Collectum rätt att säga upp pensioneringsavtalet till upphörande från den tidpunkt då konkursen eller likvidationen avslutas. Avtalet kan vidare upphöra eller förändras som en anpassning till ändringar i kollektivavtalet om ITP, se även punkt 1.13, *Ändring av försäkringsvillkoren*.

1.4 Försäkringsgivare

Försäkringsgivare är Alecta Tjänstepension Ömsesidigt (Alecta), organisationsnummer 502014-6865. Alecta är ett ömsesidigt tjänstepensionsbolag med säte i Stockholm. Delägare är dels försäkringstagarna, dels de försäkrade.

1.5 Försäkringstagare – försäkrad - förmånstagare

Arbetsgivaren är försäkringstagare. När det gäller rätten att förordna förmånstagare, liksom när det gäller rätten att välja försäkringsersättning i övrigt, ska dock varje försäkrad anses som försäkringstagare. Den försäkrade är den på vars liv försäkringen gäller. Förmånstagare är den som försäkringsbelopp ska betalas ut till.

1.6 Tiden för Alectas försäkringsansvar

När försäkringsskyddet träder i kraft

På avtalat.se görs val av Familjeskydd. Försäkringsskyddet och därmed Alectas försäkringsansvar träder i kraft samma dag som Collectum via Avtalat mottagit en skriftlig anmälan till försäkringen från anställd som omfattas av ITP-planens ålderspension (ålderspension i ITP 1 eller ITPK i ITP 2), med beaktande av följande begränsningar:

- Försäkringsskydd kan tecknas tidigast från och med den tidpunkt då den anställde börjar omfattas av ITP-planens ålderspension. Anställd som inte omfattas av ITP-planen, till exempel därför att kravet på arbetsförmåga för inträde i planen inte är uppfyllt, kan inte omfattas av Familjeskydd.
- Om Collectum mottar den anställdes anmälan om nytt försäkringsskydd, eller om ändrat försäkringsskydd som innebär att försäkringsrisken höjs, när förskydd enligt punkt 2.1, *Förskydd*, inte längre gäller kan försäkringen tecknas endast om den anställde genomgått en särskild hälsoprövning för Familjeskydd med godkänt resultat. Försäkringsskyddet träder då ikraft först sedan hälsoprövningen godkänts.

Hälsoprövning krävs dock inte för ett försäkringsbelopp på

- högst två prisbasbelopp per år med utbetalningstid fem år, eller
- ett prisbasbelopp per år med utbetalningstid tio år

om den anställde gör sin anmälan inom tolv månader efter familjehändelse då den anställde ingår

äktenskap, blir sambo eller får barn. Efterlevande make/maka/sambo har dock i detta fall ingen rätt till ersättning, om äktenskapet/samboskapet ingicks när den försäkrade var sjuk och sjukdomen inom sex månader ledde till den försäkrades död. Om det kan antas att den försäkrade vid äktenskapets/samboskapets ingående inte hade vetskap om sjukdomens livshotande art, har dock den efterlevande maken/makan/sambon rätt till ersättning.

När försäkringen upphör

Försäkringen upphör vid utgången av månaden före den månad då den försäkrade fyller 66 år för försäkrad med ITP 1 respektive 65 år för försäkrad med ITP 2, eller vid den tidigare tidpunkt då

- a) den försäkrade inte längre har en anställning som ger rätt till ITP-planens ålderspension och inte omfattas av premiebefrielse enligt punkt 4, *Premiebefrielse*
- b) den försäkrade väljer att inte längre omfattas av försäkringen vid ny anställning med ITP-planens ålderspension
- c) den försäkrades eller Collectums uppsägning av försäkringen träder i kraft
- d) den försäkrade uppnår sin ordinarie pensionsålder inom ITP 2.

Den försäkrade har rätt att när som helst säga upp försäkringen eller att minska sitt försäkringsskydd inom de alternativ som anges i punkt 2.2, *Pensionens storlek*. Den försäkrade ska anmäla sådan uppsägning eller minskning på avtalat.se. Uppsägningen respektive minskningen träder i kraft från och med månaden efter den då den mottagits av Collectum via Avtalat.

Collectum har rätt att helt eller delvis säga upp försäkringen, om Collectum bedömer att försäkringspremien överstiger viss andel av den försäkrades ålderspensionsavgift – eller till och med överstiger ålderspensionsavgiften. En sådan uppsägning görs enligt tillämpningsregler som godkänts av ITP-nämnden. Uppsägningen träder i kraft vid utgången av månaden närmast efter den månad då Collectum avsände uppsägningen.

ANMÄRKNING:

Har den försäkrade före avtalad pensionsålder avgått i pensioneringssyfte och omfattas av kollektiv slutbetalning för ITP 2 gäller Familjeskydd till den avtalade pensionsåldern. Det förutsätter dock att den försäkrade vid tidpunkten för kollektiv slutbetalning valt att omfattas av Familjeskydd.

Försäkringstiden löper till dess försäkringen blivit slututbetald till förmånstagare eller blivit annullerad.

1.7 Oriktiga eller ofullständiga uppgifter

Har försäkringstagare eller försäkrade lämnat oriktiga eller ofullständiga uppgifter som är av betydelse för att bedöma försäkringsrisken, kan det medföra försäkringens ogiltighet enligt försäkringsavtalslagens (2005:104) bestämmelser alternativt begränsningar av Alectas ansvar. Då kan försäkringsskyddet komma att reduceras till den nivå och omfattning det skulle haft, om riktiga och fullständiga uppgifter hade lämnats. Dessa begränsningar i försäkringsskyddets omfattning gäller även gentemot förmånstagare.

1.8 Force majeure

Alecta ansvarar inte för förlust som kan uppstå om en behandling av ansökan, försäkringsfall, eller utbetalning fördröjs på grund av krig, terrorhandling, krigsliknande förhållanden, politiska oroligheter, naturkatastrof, riksdagsbeslut, av myndighet vidtagen eller underlåten åtgärd, stridsåtgärd på arbetsmarknaden eller annan omständighet som ligger utanför Alectas kontroll. Förbehållet om stridsåtgärd gäller även om Alecta är föremål för eller själv vidtar sådan åtgärd. Befrielse från ansvar på grund av force majeure gäller så länge hindret kvarstår.

1.9 Hälsoprövning

Alecta kan neka försäkring för person som inte uppfyller Alectas krav beträffande sin arbetsför-

måga och krav på ett godtagbart hälsotillstånd. Bedömningen görs av Alecta eller Collectum. Alecta respektive Collectum har rätt att begära in de uppgifter och handlingar som behövs för denna bedömning.

1.10 Begränsningar av förfogandet över försäkringen

Försäkringen får inte överlåtas, pantsättas eller belånas och inte heller ändras på sådant sätt att den inte längre uppfyller villkoren för pensionsförsäkring enligt inkomstskattelagen (1999:1229).

1.11 Skatt

Försäkringen utgör enligt inkomstskattelagen en pensionsförsäkring. Det belopp som utbetalas från försäkringen beskattas som inkomst av tjänst.

Alecta är skyldigt att i viss omfattning innehålla preliminär inkomstskatt. Alecta åtar sig att lämna kontrolluppgift enligt skatteförfarandelagen (2011:1244).

1.12 Flytträtt

Den finns ingen rätt att flytta de försäkringar som omfattas av dessa försäkringsvillkor.

1.13 Ändring av försäkringsvillkoren

Alecta får anpassa försäkringsvillkoren till framtida ändringar av ITP-planen liksom till ändringar av planens tillämpning som beslutats av kollektivavtalsparterna eller av behörigt organ utsett av dessa, till exempel ITP-nämnden, utan samtycke från försäkringstagare, försäkrade eller förmånstagare.

Alecta har också rätt att ändra villkoren under försäkringstiden. Ändringar som normalt innebär en väsentlig försämring för försäkrade eller försäkringstagare får dock endast göras efter samtycke eller om ändringen är nödvändig till följd av ändrad lagstift-

ning, myndighets föreskrift eller ändrad lagtillämpning. Ändringar av mindre betydelse får göras utan samtycke. Sådan ändring meddelas genom publicering av de nya villkoren på Alectas webbplats.

Ändringar av dessa försäkringsvillkor ska godkännas av ITP-nämnden.

1.14 Personuppgifter

Alecta är personuppgiftsansvarig för de uppgifter som inhämtats för hanteringen av ITP-planen. Den personuppgiftsansvarige ansvarar för att behandlingen av personuppgifterna sker enligt bestämmelserna i aktuell dataskyddslagstiftning. De personuppgifter som behandlas är bland annat namn, personnummer, kontaktuppgifter, kontonummer och hälsouppgifter. Ändamålet med behandlingen är främst att kunna fullgöra de skyldigheter som finns inom ramen för ITP-planen och enligt lagar och myndighetsföreskrifter. Den registrerade har enligt dataskyddslagstiftningen vissa rättigheter. Detaljerad information om Alectas hantering av personuppgifter finns på Alectas webbplats.

1.15 Fortsättningsförsäkring

Det finns ingen rätt att teckna fortsättningsförsäkring för de försäkringar som omfattas av dessa försäkringsvillkor.

1.16 Försäkringsvillkor vid krig

Krigstillstånd i Sverige

Vid krigstillstånd i Sverige gäller lag (1999:890) om försäkringsverksamhet under krig eller krigsfara m.m. för Alectas ansvarighet och rätt att ta ut tillläggspremie (krigspremie). Alecta är fri från krigsansvarighet enligt nämnda lag för försäkring som tecknats, för utökning av försäkringsbelopp eller förlängning av utbetalningstiden efter krigstillståndets inträde, eller inom en period av tre månader dessförinnan.

Deltagande i krig eller i politiska oroligheter utom Sverige

Försäkringen gäller inte för

- dödsfall eller arbetsförmåga som inträffar då den försäkrade deltar i krig eller politiska oroligheter utom Sverige
- dödsfall eller arbetsförmåga som inträffar inom ett år efter sådant deltagande och som kan anses bero på kriget eller oroligheterna.

Deltagande i militär fredsbevarande verksamhet i FN:s regi eller enligt beslut av OSSE (Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa) räknas inte som deltagande i krig eller politiska oroligheter.

Vistelse utom Sverige vid krig eller krigsliknande politiska oroligheter

Vistas den försäkrade utanför Sverige i område där krig eller krigsliknande politiska oroligheter råder – utan att själv delta – gäller följande.

Tecknades försäkring eller utökades försäkringsrisken i samband med utresan till eller under vistelse i området, och kriget eller oroligheterna redan då pågick eller uppenbar krigsfara förelåg, gäller inte försäkringen respektive utökningen för dödsfall eller arbetsförmåga som inträffar under vistelsen i området eller inom ett år efter dess slut och som kan anses bero på kriget eller oroligheterna.

Inskränkningen gäller inte om vistelsen i området föranleds av utlandstjänstgöring under vilken den försäkrade omfattas av "Avtal om social trygghet vid utlandstjänstgöring" träffat mellan kollektivavtalsparterna.

2. Försäkringsförmånerna

2.1 Förskydd

Innan den anställde gjort sitt ITP/ITPK-val, dock tidigast från den tidpunkt från vilken den anställde omfattas av ålderspension i ITP 1 eller ITPK i ITP 2, gäller ett premiefritt förskydd. Förskyddet gäller dock längst till det av Collectum under varumärket Avtalat angivna svarsdatumet för valet.

Förskyddet utgör två prisbasbelopp per år med utbetalning under fem år.

Förskyddet gäller

- enbart när den anställde ska göra ett pensionsval inom ITP-planen för första gången, liksom när en ny anställning som ger rätt till sådan pension påbörjas mer än tolv månader efter att den närmast föregående anställningen avslutades, och
- under förutsättning att den anställde genomgått ITP-planens ordinarie hälsoprövning med godkänt resultat.

Förskyddet gäller inte vid omval eller när den anställde inom tolv månader får en ny anställning som ger rätt till ålderspension enligt ITP-planen.

Övergångsregel

Förskydd enligt första stycket ovan gäller alltid för anställd som för första gången blir berättigad till ålderspension i ITP 1, om tidigare tecknat Familjeskydd enligt övergångsregeln i punkt 2.2, *Pensionens storlek*, har upphört att gälla därför att den anställde inte längre omfattas av ITP 2.

2.2 Pensionens storlek

Den anställde kan välja försäkringsbelopp samt utbetalningstid enligt följande alternativ. Den anställde ska göra sin anmälan på avtalat.se, i enlighet med de föreskrifter som där meddelas.

- Försäkringsbeloppet kan vara ett, två, tre eller fyra prisbasbelopp per år.
- Utbetalningstiden för familjeskyddet kan väljas att vara fem, tio, femton eller tjugo år – med begränsningen att utbetalning aldrig görs längre än till och med månaden närmast före den, då den försäkrade skulle ha fyllt 71 år för försäkrad med ITP 1 respektive 70 år för försäkrad med

ITP 2. Dock kan efterlevandes rätt att skjuta upp utbetalningen göra att utbetalning trots detta sker efter denna månad, se punkt 2.6, *Rätt att senarelägga utbetalning av pension*.

Begränsningar av den anställdes valrätt

- Den anställde kan inte teckna Familjeskydd med högre försäkringsbelopp än totalt fyra prisbasbelopp per år, oavsett sina anställningsförhållanden.
- Collectum har rätt att begränsa försäkringsskyddet genom att endast medge ett lägre försäkringsbelopp och/eller en kortare utbetalningstid än den anställde har ansökt om, ifall Collectum bedömer att försäkringspremien kommer att överstiga viss andel av den försäkrades ålderspensionsavgift – eller till och med kommer att överstiga ålderspensionsavgiften. En sådan begränsning av försäkringsskyddet görs enligt tillämpningsregler som godkänts av ITP-nämnden.
- Vid val av nytt försäkringsskydd när inte längre förskydd gäller eller vid höjning av tecknat försäkringsskydd måste hälsoprövning genomgå med godkänt resultat för att försäkring ska kunna tecknas.

Övergångsregel för Familjeskydd tecknat före 1 april 2008

Försäkrade med rätt till ITPK inom ITP 2 kunde före den 1 april 2008 endast välja mellan försäkringsbeloppen ett respektive två förhöjda prisbasbelopp med utbetalningstid fem år.

Dessa äldre familjeskydds-försäkringar fortsätter att gälla för berörda försäkrade även efter den 1 april 2008, dock längst till dess försäkringen upphör enligt punkt 1.6, *Tiden för Alectas försäkringsansvar*, eller den försäkrade inte längre omfattas av ITPK inom ITP 2.

Dessa försäkringar kan från och med den 1 april 2008 inte längre nytecknas.

2.3 Utbetalning av pension

Avlider den försäkrade, betalas pension ut från och med månaden efter dödsfallet. Saknas förmånstagar görs ingen utbetalning. Avlider förmånstagar

under tiden pensionen betalas ut, tillfaller pensionen för dödsfallsmånaden förmånstagarens dödsbo.

2.4 Förmånstagare

Generellt förmånstagarförordnande

Förmånstagare till varje månads utbetalning av pension är den försäkrades make/maka, registrerade partner, sambo eller, om inte någon av dessa finns, den försäkrades arvsberättigade barn – om inte den försäkrade skriftligen anmält annat förmånstagarförordnande till Collectum.

Make/maka respektive registrerad partner är förmånstagare till dess att dom om äktenskapsskillnad respektive upplösning av registrerat partnerskap vunnit laga kraft.

Förmånstagaren kan senarelägga utbetalning av pension, se punkt 2.6, *Rätt att senarelägga utbetalning av pension*. Däremot kan inte förmånstagaren göra något eget förmånstagarförordnande.

Sambo

Med sambo avses ogift person, som under äktenskaplikt förhållanden eller under förhållanden som liknar registrerat partnerskap, vid dödsfallet stadigvarande sammanbott med ogift försäkrad förutsatt att de

- har eller har haft eller väntar barn tillsammans eller
- tidigare har varit gifta med varandra eller levt samman i registrerat partnerskap eller i vart fall
- stadigvarande sammanbott sedan minst sex månader.

Övergångsregel för Familjeskydd tecknat före 1 april 2008:

Sambo till den försäkrade anses en person vara om de båda är ogifta och inte registrerade partner och bor tillsammans under sådana förhållanden att sambolagen (2003:376) är tillämplig på dem.

Om make/maka, registrerad partner eller sambo avlider

Om make/maka, registrerad partner eller sambo avlider innan pensionen betalats ut till fullo, inträder den försäkrades arvsberättigade barn som förmånstagare.

Om barn avlider

Om flera barn delar på pensionen och något av dem avlider innan pensionen betalats ut till fullo, fördelas pensionen om och delas lika mellan resterande barn.

Särskilt förmånstagarförordnande

Har den försäkrade skriftligen anmält ett annat förmånstagarförordnande än det generella, kan det endast omfatta personer vilka enligt inkomstskattelagen kan vara förmånstagare till pensionsförsäkring:

- a) make/maka, registrerad partner eller tidigare make/maka, registrerad partner
- b) sambo eller tidigare sambo
- c) barn/styvbarn/fosterbarn till den försäkrade eller till någon person enligt a) eller b).

Omfattar förmånstagarförordnandet annan person, är det i den delen utan verkan. För förmånstagare enligt a), b) och c) ovan gäller att de är förmånstagare till varje månads utbetalning av pension. En förmånstagare kan inte genom särskilt förmånstagarförordnande ges större rätt att förfoga över försäkringen än vad som gäller enligt det generella förmånstagarförordnandet.

Den försäkrade kan när som helst ändra eller återkalla sitt särskilda förmånstagarförordnande genom skriftlig anmälan till Collectum via blankett på avtalat.se. Ett särskilt förmånstagarförordnande upphör vidare att gälla, utan fördröjning, när familjeskydds-försäkringen helt upphör på grund av uppsägning från den försäkrades sida enligt punkt 1.6, *Tiden för Alectas försäkringsansvar*.

Ett särskilt förmånstagarförordnande fortsätter i övrigt att gälla så länge den försäkrade utan tidsavbrott omfattas av Familjeskydd inom ITP 1 och/eller inom ITP 2, genom anställning som ger rätt till ITP eller genom premiefrielse enligt punkt 4, *Premiefrielse*.

Byter den försäkrade anställning fortsätter det tidigare särskilda förmånstagarförordnandet att gälla endast om

- den försäkrade omfattas av Familjeskydd också i den nya anställningen, och
- den nya anställningen påbörjas inom tolv månader efter att föregående anställning inom ITP-planen, där Familjeskydd var tecknat, avslutades.

Uppfylls inte de ovan angivna kraven, förfaller det av den försäkrade skrivna särskilda förmånstagarförordnandet.

2.5 Avstå från pension

Förmånstagare kan skriftligen till Alecta förklara sig avstå från sin rätt som förmånstagare till pension från försäkringen. Ett avstående kan göras innan förmånstagaren mottagit någon utbetalning av pension, men det kan även göras efter det att förmånstagaren mottagit en eller flera utbetalningar av pension från försäkringen. Ett avstående kan inte villkoras och avser alla framtida utbetalningar av pension.

Har ett avstående gjorts och det senare saknas förmånstagare, inträder åter den som avstått som förmånstagare.

2.6 Rätt att senarelägga utbetalning av pension

Förmånstagare kan genom skriftlig anmälan till Alecta bestämma att pension ska betalas ut senare än enligt punkt 2.3, *Utbetalning av pension*. Anmälan om senareläggning (uppskov) ska göras före första utbetalning av pension.

Förmånstagare kan senarelägga utbetalning av pension så att utbetalningen börjar senast den 60:e månaden efter dödsfallet. Senareläggning måste göras med minst sex månader. Senareläggs utbetalning av pension, ökas pensionen med 0,25 procentenheter för varje månad som utbetalningen senarelagts. Har förmånstagare senarelagt utbetalning av pension (uppskov), men avlider under tiden för uppskovet, börjar utbetalning av pension från och med månaden efter dödsfallet, förutsatt att annan förmånstagare finns. Pensionen räknas då om, som om uppskov endast har begärts till denna tidpunkt.

3. Efterskydd

3.1 Rätt till efterskydd

Har den försäkrade omfattats av Familjeskydd och försäkringen inte längre gäller på grund av att anställningen upphört eller pensioneringsavtalet är uppsagt och uppsägningen trätt i kraft, fortsätter det tidigare försäkringskyddet att gälla utan kostnad för den försäkrade under tre månader på grund av efterskydd, med följande begränsningar:

- Har det tidigare försäkringskyddet gällt under kortare tid än tre månader, avkortas efterskyddstiden till denna kortare tid.
- Efterskyddet gäller som längst till utgången av månaden före den månad då den försäkrade fyller 66 år för försäkrad med ITP 1 respektive 65 år för försäkrad med ITP 2 eller till den tidigare tidpunkt då den försäkrade får en ny anställning med rätt till ITP eller då utbetalning av ålderspension från ITP påbörjas.

Efterskyddet förlängs om den försäkrade blir sjuk under tiden efterskyddet gäller. Skyddet förlängs med lika många dagar som sjukdomen varar dock längst till utgången av månaden före den månad den försäkrade fyller 66 år för försäkrad med ITP 1 respektive 65 år för försäkrad med ITP 2. Med sjukdom förstås tillstånd som avses i punkt 9.1 i ITP-planens avsnitt A avdelning 1 respektive i punkt 8.1 i ITP-planens avsnitt A avdelning 2.

AVVIKELSE

För försäkrad med sjukfall som påbörjats före 1 januari 2023 gäller rätt till premiefrielse och därmed efterskydd som längst till 65 år.

4. Premiebefrielse

4.1 Inledning

Arbetsgivare som träffat pensioneringsavtal med Collectum, har samtidigt träffat avtal om en premiebefrielseförsäkring. Villkoren för denna premiebefrielseförsäkring beror på om familjeskydds-försäkringen gäller inom ITP 1 eller inom ITP 2 (ITPK), enligt följande.

4.2 Premiebefrielse

Premiebefrielse inom ITP 1

Premiebefrielseförsäkringen är tecknad i Alecta. Arbetsgivaren (försäkringstagaren) har rätt till premiebefrielse för Familjeskydd:

- a) vid arbetsoförmåga, för tid utöver sjuklöneperiod enligt lag om sjuklön
- b) vid föräldraledighet med föräldrapenning med anledning av barns födelse/adoption, under högst 13 månader per födsel/adoption
- c) vid föräldraledighet med tillfällig föräldrapenning i samband med vård av eget barn.

När rätt till premiebefrielse inträder, betalas premien för Familjeskydd helt eller delvis av denna premiebefrielseförsäkring. För närmare bestämmelser om premiebefrielsen hänvisas till Alectas särskilda försäkringsvillkor för premiebefrielseförsäkring enligt ITP-planens avsnitt A avdelning 1.

Premiebefriad försäkring gäller så länge rätten till premiebefrielse består, även om den försäkrades anställning upphör. Om premien överstiger viss andel av den försäkrades ålderspensionsavgift har Collectum dock rätt att helt eller delvis säga upp försäkringsskyddet till den försäkrade, se punkt 1.6, *Tiden för Alectas försäkringsansvar*.

Premiebefrielse inom ITP 2 (ITPK)

Premiebefrielseförsäkringen är tecknad i Alecta eller hos annan försäkringsgivare, enligt arbetsgivarens pensioneringsavtal med Collectum. Arbetsgivaren (försäkringstagaren) har rätt till premiebefrielse för Familjeskydd:

- a) vid arbetsoförmåga, för tid utöver en karenstid som normalt är 90 dagar
- b) när villkoren för slutbetalning enligt 6.1 b och 6.3 i ITP-planens avsnitt A avdelning 2 är uppfyllda.

När rätt till premiebefrielse inträder, betalas premien för familjeskyddet av denna premiebefrielseförsäkring. För närmare bestämmelser beträffande premiebefrielseförsäkringen hänvisas till respektive försäkringsgivares villkor.

Premiebefriad försäkring gäller så länge rätten till premiebefrielse består, även om den försäkrades anställning upphör.

5. Utbetalningsbestämmelser

5.1 Åtgärder för utbetalning

Dödsfall anmäls till Collectum eller Alecta. Dödsfallsintyg och släktutredning från Skatteverket krävs för att kunna bedöma rätten till ersättning. Även andra handlingar kan komma att krävas. Handlingarna ska skickas in utan kostnad för Alecta.

5.2 Utbetalning av pension

Pensionen betalas ut månadsvis i efterskott till förmånstagare. Fördröjs utbetalning av pensionsbelopp, betalar Alecta ränta. Räntesatsen ska återspegla det allmänna ränteläget. Den årliga räntan motsvarar den av Riksbanken fastställda referensräntan. Ränta betalas inte för tid innan en månad förflutit från det Alecta erhållit de handlingar som omtalas i punkt 5.1, *Åtgärder för utbetalning*.

Ränta betalas inte heller ut om den är mindre än 0,1 procent av prisbasbeloppet det år utbetalning av pensionen sker. Alecta ansvarar inte för förlust som utöver detta kan uppstå om utredning av försäkringsfall eller utbetalning av pensionsbelopp fördröjs.

Alecta har rätt att ändra reglerna för ränteberäkning.

6. Premier och premiebetalning

6.1 Inledning

Premien beräknas för ett kalenderår i taget.

Premien för Familjeskydd tas från den ålderspensionsavgift i ITP 1, respektive från den ITPK-avgift i ITP 2, som arbetsgivaren betalar till Collectum varje månad för den försäkrade. Betalning ska ske enligt Collectums föreskrifter.

6.2 Huvudregel

Försäkringens premie för ett visst kalenderår beror på den försäkrades ålder, försäkringsbeloppets storlek i antal prisbasbelopp samt den utbetalningstid som gäller för försäkringen. Premien för ett visst försäkringsbelopp och en viss utbetalningstid ändras därmed vid varje årsskifte. Normalt höjs premien varje år, som en anpassning till att sannolikheten för försäkringsfall – den försäkrades dödsfall – ökar med tilltagande ålder.

Premien är oberoende av den försäkrades kön.

Övergångsregel för Familjeskydd tecknat före 1 april 2008:

För Familjeskydd tecknat före 1 april 2008 gäller att premien för dessa familjeskyddsförsäkringar utjämnas så att den blir densamma per försäkrad och förhöjt prisbasbelopp.

ANMÄRKNING:

Sedan den 1 april 2008 kan Familjeskydd med denna utformning inte längre nytecknas, och försäkringsbeloppet i antal förhöjda prisbasbelopp kan inte heller ändras på annat sätt än att försäkringen upphör. Nyteckning eller ändring måste således avse Familjeskydd med åldersberoende premie enligt huvudregeln.

7. Överskott till försäkrade och försäkringstagare

7.1 Inledning

Överskott som uppstår hos Alecta kan fördelas till försäkrade och försäkringstagare. Eftersom Alectas ambition är att pensioner under utbetalning ska behålla sin köpkraft under hela utbetalningstiden, fördelas överskott i första hand genom pensionstillägg till pensioner under utbetalning, men fördelning av överskott kan också göras på andra sätt.

7.2 Fördelning av överskott

Överskott uppstår om utfallet av de försäkringstekniska antagandena blir mer gynnsamt än vad som antagits när premien fastställdes. Alectas styrelse beslutar varje år om fördelning av överskott till försäkrade och försäkringstagare i enlighet med dessa villkor, Alectas konsolideringspolicy och de försäkringstekniska riktlinjerna.

Överskott som uppkommer inom Familjeskydd används i första hand för att värdesäkra pensionen genom anknytning till prisbasbeloppet, under såväl utbetalningstid som eventuell uppskovstid. Anpassning sker den 1 januari varje år. För försäkringar utformade enligt övergångsregeln i punkt 2.2, *Pensionens storlek*, sker värdesäkringen istället genom anknytning till det förhöjda prisbasbeloppet.

Sänkning av prisbasbeloppet respektive av det förhöjda prisbasbeloppet föranleder inte minskning av pension som är under utbetalning. Senare höjning av prisbasbeloppet respektive det förhöjda prisbasbeloppet beaktas endast i den mån det därigenom blir högre än det var före sänkningen.

Överskott som fördelats men ännu inte utbetalats är inte garanterat. Det innebär att överskott som tidigare fördelats kan reduceras om det uppstår underskott i verksamheten.

Överskott som inte tas i anspråk för värdesäkring enligt ovan används till premierreduktion. Premierreduktion gäller tills vidare, dock högst för ett år i taget.

7.3 Utbetalning av överskott

Utbetalning av fördelade överskott sker normalt i anslutning till utbetalning av pension eller i samband med premieinbetalning.

8. Information om försäkringen

8.1 Information i samband med att försäkringen börjar gälla

Snarast efter att anmälan om att val av Familjeskydd gjorts till Collectum via avtalat.se skickas ett försäkringsbesked till den försäkrade.

8.2 Försäkringsbesked

Försäkringsbesked utfärdas enligt de riktlinjer som vid var tid är bestämda av kollektivavtalsparterna. Försäkringsbesked utfärdas av Collectum under varumärket Avtalat.

För det fall att uppgifterna i försäkringsbeskedet skulle vara fel eller otydliga jämfört med försäkringsavtalet och det kollektivavtal som försäkringsavtalet grundas på, har den försäkrade respektive förmånstagare rätt till ersättning enligt försäkringsavtalet och inte enligt vad som angetts på försäkringsbeskedet.

8.3 Information från Alecta

Kontrolluppgift

Alecta utfärdar sådan kontrolluppgift som enligt 15, 22 och 23 kap. skatteförfarandelagen (2011:1244) ska lämnas.

Information vid dödsfall

Alecta gör kontroller genom SPAR-registret och mot Collectum för att få vetskap om att försäkrade har avlidit. När en försäkrad har avlidit, kontaktar Alecta dödsboet. Om förmånstagare finns informerar Alecta förmånstagaren/förmånstagarna om den förestående utbetalningen.

Information under utbetalningstid

Under utbetalningstiden informerar Alecta vid varje årsskifte om pensionens storlek för det nya kalenderåret samt i förekommande fall om de ändringar av pensionen som inträffar under året.

Den försäkrade kan begära att få ytterligare information om sin försäkring och har rätt att ta del av de uppgifter om försäkringen som berör honom eller henne.

Allmän information om försäkringsprodukterna tillhandahålls i första hand genom Alectas webbplats.

9. Om du inte är nöjd

9.1 Alecta förtydligar och omprövar

Om en försäkringstagare, försäkrad eller förmånstagare inte är nöjd med Alectas handläggning, administration eller beslut ska denne i första hand meddela detta till Alecta. Det kan till exempel ha uppstått missförstånd som går att klara ut vid en ny kontakt. Har Alecta gjort fel, kan Alecta direkt ompröva ärendet och rätta felet.

9.2 Tolkning av försäkringsvillkoren

Den som är försäkringstagare, försäkrad eller förmånstagare kan alltid begära att en fråga som angår denne och som berör tolkningen av dessa försäkringsvillkor behandlas i ITP-nämnden – oavsett om frågan varit föremål för någon åtgärd eller beslut hos Alecta. Alecta kan också rådfråga ITP-nämnden om tolkningen av dessa villkor och bestämmelser i övrigt rörande försäkringen.

9.3 Överprövning

Beslut från Alectas försäkringsnämnd

Den som är försäkringstagare, försäkrad eller förmånstagare kan begära överprövning av Alectas beslut.

Den som fortfarande är missnöjd efter omprövning av beslutet kan vända sig till Alectas försäkringsnämnd för överprövning. Adressen är Alectas försäkringsnämnd, 103 73 Stockholm. Vissa ärenden får inte avgöras av försäkringsnämnden utan ska istället hanteras av ITP-nämnden.

Alecta har en klagomålsansvarig som är registrerad hos Finansinspektionen, se Alectas webbplats. Det är också möjligt att väcka talan mot Alecta vid allmän domstol i Sverige.

Beslut i ITP-nämnden

Ärenden som inbegriper tolkning av ITP-planen prövas i första hand i ITP-nämnden. Har ärendet prövats i ITP-nämnden och om det därefter kvarstår en tvist, har part i tvisten rätt att hänskjuta frågan för slutligt avgörande i pensionsskiljenämnden Svenskt Näringsliv – PTK, enligt ITP-planens avdelning 1, punkt 15. Även andra beslut i ITP-nämnden kan överprövas av pensionsskiljenämnden.

